

بیانیه راهبردی شورای فرهنگ عمومی پیرامون رویداد چهارشنبه‌سوری

جامعه ایرانی در طول تاریخ، همواره حافظه تاریخی و حیات فرهنگی خود را حفظ کرده که در نوع خود کم‌نظیر است. از طرفی فرهنگ اسلامی - که رکن اصلی هویتی جامعه ایرانی است - ضمن پالایش آداب و رسوم ملل مختلف از وجوه مشرکانه و غیراخلاقی، مَهر تأییدی به وجوه اخلاقی و انسانی آن‌ها زده و با والایش آن‌ها به افقی معنوی، زمینه گسترش بیشترشان را نیز فراهم نموده است. **چهارشنبه‌سوری** یکی از همین آیین‌های دیرینه ایرانی است که در نگاه مردم‌شناختی، مولفه‌های مهمی از هویت تاریخی فرهنگ ایرانی را دربردارد. در رویکرد سیاست‌گذاری فرهنگی فرصت‌محور، این مولفه‌ها می‌توانند سرنخی برای پیگیری ظرفیت‌های فرهنگی این رویداد کهن قرار گیرند؛ چه این که **خانواده و محله** از دیرباز، دو محور اصلی در این آیین بوده‌اند.

در این راستا لازم است تا دستگاه‌های فرهنگی کشور، ضمن احتراز از تهدیدانگاری صرف این آیین باستانی، به ظرفیت‌های کم‌نظیر آن در برقراری پیوند میان فرهنگ اسلامی و آیین‌های کهن ایرانی جهت **ایجاد شادی‌های مشروع و جمعی**، **افزایش شادی و نشاط اجتماعی**، **گسترش فرهنگ مواسات و احیای هویت و روح همسایگی** توجه کنند. موارد ذکر شده می‌تواند خطوط راهبردی را برای متولیان عرصه فرهنگ در مواجهه با این منبع غنی تاریخی مشخص کرده و ظرفیت‌های نهفته در آن را برای **همگرایی محلی، جمعی و ملی** فعال کند.

شایان ذکر است در سالیان اخیر شاهد وقوع برخی انحرافات و تحریفات در این آیین باستانی بوده‌ایم که آن را از مسیر کهن و تاریخی خود خارج کرده و تبدیل به تهدیدی برای سلامت جسم و روان افراد - خصوصاً گروه‌های آسیب‌پذیر - تبدیل کرده است. در این خصوص لازم است مقابله جدی با تمامی عناصری که هراس اجتماعی به وجود آورده و امنیت عمومی و روانی جامعه را مخدوش می‌کنند، صورت گیرد.

ضروری است تا شهرداری‌ها به عنوان محور عملیات در این زمینه، ضمن همکاری با سایر سازمان‌های فرهنگی نظیر سازمان تبلیغات اسلامی و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، با فراهم سازی بسترهای مناسب، برنامه‌های خلاقانه، نشاط‌آفرین، ایمن و مبتنی بر فرهنگ ایرانی - اسلامی نظیر مسابقات محلی پخت غذا، نمایش‌های محلی و خیابانی، گردهمایی‌های خانوادگی، جشن‌های نشاط را برای استفاده از فرصت‌های این **منبع فرهنگی ناملموس** تدارک ببینند؛ همچنین می‌توان متناسب با ظرفیت نیروهای مسلح و در مکان‌های مشخص، اقدام به برگزاری انواع نمایش‌های میدانی و نورافشانی‌های کنترل شده و مسابقات گروهی و انفرادی نمود. نکته مهمی که در تمامی این برنامه‌ها و سایر اقدامات خلاقانه باید لحاظ شود، حفظ ماهیت تفریحی و جمعی این برنامه‌ها و تأکید بر جنبه سرگرم‌کننده و نشاط‌آفرین آن برای عموم مردم است. گرامیداشت این آیین کهن که جشنی برای استقبال از سال جدید و طراوت بهار است، می‌تواند نویددهنده قرنی پرامید، مردمانی متحد و جامعه‌ای رو به تعالی باشد.

دبیرخانه شورای فرهنگ عمومی کشور - تیرماه ۱۴۰۱ ه.ش